

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/112/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125204751
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125204751.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX A., právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 711 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že úver zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500022445, zo dňa 08.03.2013, je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd určuje, že časť zmluvnej podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v článku 7, v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 a Veriteľ v ďalšom odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere (na zadnej strane tejto Žiadosti/Zmluvy), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto Žiadosti/Zmluvy. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zavazujú sa ich dodržiavať.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere D. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v článku 8, bod 8.1., v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 185,26 EUR a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 96,24 EUR v prípade ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je Veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v článku 8, bod 8.4., v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných

dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o., v bode 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka1, Spoludlžníka 2, v časti bodu 8.2., v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky alebo iného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ uvádzať ako variabilný symbol číslo tejto Zmluvy o RÚ. V prípade, že tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne, čiastka sa považuje za uhradenú nie pripísaním na účet Veriteľa, ale až okamžikom, kedy dôjde k jej identifikácii zo strany Veriteľa.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o., v bode 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka1, Spoludlžníka 2, v bode 8.3., v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa zaväzujú v prípade zmien akýchkoľvek údajov, ktoré poskytl Veriteľovi v súvislosti s touto Zmluvou o RÚ, t. j. napr. pri ukončení pracovného pomeru, zmene zamestnávateľa, zmene adresy trvalého pobytu, zmene kontaktnej adresy alebo zmene telefónneho čísla, túto zmenu nahlásiť Veriteľovi najneskôr do 10-tich pracovných dní od vzniku takejto skutočnosti. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 je povinný oznámiť Veriteľovi okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť plniť záväzky Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 z tejto Zmluvy o RÚ. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 zodpovedá za škody, ktoré Veriteľ utrpí v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd určuje, že zmluvné podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedené v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o., v článku 14. Sankcie, v bode 14.1. a 14.5., v znení: „14.1. V prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.).“ „14.5. Akékoľvek dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.“ sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

VIII. Súd určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013, uvedená v Zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s.r.o., v článku 14. Sankcie, v bode 14.4., v znení: „V prípade omeškania Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 s úhradou akéhokoľvek splatného peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ má Veriteľ právo zverejniť (použiť) osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 v rozsahu mena a priezviska, adresy trvalého bydliska a dátumu narodenia, obchodného mena, sídla, identifikačného čísla spolu so skutočnosťou existencie ich záväzkov po splatnosti pre potrebu vymáhania svojich splatných nárokov, k čomu Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 podpisom tejto Zmluvy o RÚ udeľujú svoj výslovný a neodvolateľný súhlas.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IX. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 18.06.2025 domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe zmluvy o revolvingového úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej so žalovaným dňa 08.03.2013, ako aj neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v článku 7. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere; v článku 8., v bode 8.1., 8.4 Dohody o poskytnutí služieb, a v článku 8, v bodoch 8.2, 8.3, ako aj v článku 14, v bode 14.1, 14.4, 14.5 zmluvných dojednaní.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere, č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013. Na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru mu bola schválená výška úveru 1.290 eur, so splatnosťou 42 mesiacov, so splátkou 69,12 eura mesačne, ročnou úrokovou sadzbou 70,02 %, RPMN vo výške 69,06 % a priemernou RPMN v úrovni 47,29 %, s celkovou čiastkou, ktorú má zaplatiť vo výške 2.903,04 eura. Žalovaný si zároveň započítal poplatok vo výške 185,26 eura. Žalovaný mu teda skutočne poskytol úver vo výške 1.104,74 eura. Uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ ZoSÚ. Zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje správny údaj o výške RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 69,06 %. Ide o podhodnotenie výšky RPMN, keďže výška RPMN nemôže byť nižšia ako je výška ročnej úrokovej sadzby, v danom prípade 70,02 %, čo je zrejmé z definície RPMN podľa § 2 písm. i/ ZoSÚ. Rovnako úrok vo výške 70,02 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi a preto je neplatný. V tomto smere poukazuje na Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, podľa ktorého na obdobný spotrebiteľský úver so splatnosťou 1 až 5 rokov v období 3/2013 predstavovala priemerná úroková miera úroveň 10,68 %, t.j. viac ako šesťnásobne nižšia oproti posudzovanému úverovému vzťahu. Ďalej sa domáha neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, alebo v zmluvných dojednaniach uvedených v bode 7 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v bode 8.1 a 8.4 Dohody o poskytnutí služieb, a v bode 8.2, 8.3 a 14 zmluvných dojednaní, ktoré boli opakovane rozhodnutiami súdov vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietal dôvodnosť podanej žaloby, pretože žalobcom označený zmluvný vzťah zo zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX zanikol, od roku 2015, kedy bolo vedené sporové konanie medzi stranami pred stálym rozhodcovským súdom, a ani následne nevznikol na strane žalobcu dôvod domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, alebo určenia bezúročnosti úveru. Uviedol, že predpokladom prípustnosti každej žaloby je existujúci reálny dôvod, ktorým sa odstráni spornosť alebo zmení postavenie sporových strán. Táto procesná podmienka splnená nie je, pretože medzi zmluvnými stranami nejestvuje ku dňu podania žaloby žiadny zmluvný vzťah.

3.1 Žalovaný ďalej popiera tvrdenia o neuvedení označených údajov, pretože sú v rozpore so skutkovým stavom a skutočnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy o revolvingovom úvere, a tiež z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru /zmluva o revolvingovom úvere, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy. Žalovaný popiera tvrdenie žalobcu o nesprávnom výpočte RPMN, pričom žalobca nepredložil žiadny dôkaz o nesprávnosti daného údaju. Jediné tvrdenie žalobcu spočíva v porovnávaní hodnoty úrokovej sadzby a RPMN, čo je vecne nesprávny a zavádzajúci postup nakoľko dané údaje sú vypočítavané iným spôsobom. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje údaj o RPMN a predpoklady použité pre výpočet RPMN sa uvádzajú na lícnej strane zmluvy a tiež vyplýva z článku 3, ods. 3.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NSSR sp. zn. 7Cdo 183/2020. Žalovaný popiera tvrdenie o neuvedení správnej výšky úveru – suma je uvedená 1.290 eur. Žalovaný popiera tiež tvrdenia o výške úrokov. Výška úrokov ako odplaty za úver je v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX. V zákone bolo výslovne určené, že pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Obvyklá výška odplaty bola 47,29 %, a táto nebola podstatne prevýšená.

3.2 Žalovaný popiera aj dôvodnosť žaloby v časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Zákonným predpokladom pre záver o neprijateľnej zmluvnej podmienke je, aby išlo o ustanovenie spôsobujúce protiprávny stav, súčasne o ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od právnej úpravy, a zároveň aby spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na úkor spotrebiteľa. Pokiaľ ide o ustanovenie bodu 7 v zmluve o revolvingovom úvere, toto nie je ani podmienka ktorá by zakladala nejaké práva a povinnosti, čiže nemôže ísť ani o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá by spôsobovala

hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa žalobcu sa týmto ustanovením neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa so zmluvnými dojednaniami. Tvrdenie žalobcu je podľa žalovaného vecne nedôvodné a nelogické, pretože predmetné ustanovenie ani gramaticky, ani obsahovo a ani inak žiadny prenos dôkazného bremena nerieši. Žalobca v podanej žalobe neoznačil jediné zákonné ustanovenie, podľa ktorého dodávateľ znáša dôkazné bremeno o tom, že sa spotrebiteľ oboznámil so zmluvou. To je prvá podmienka podľa ním označeného zákonného ustanovenia. To, že takéto dôkazné bremeno nikdy neexistovalo a neexistuje vyplýva aj z toho, že napríklad zákon č. 129/2010 Z.z. upravoval len povinnosť veriteľa poskytnúť vopred zmluvu, predzmluvný formulár, čiže celkom logicky nemohol zavádzať dôkazné bremeno, o ktorého údajnom prenose žalobca uvádza nepravdivé a vcelku aj nepredstaviteľné tvrdenia. Žalobca v podanej žalobe neuviedol ani splnenie predpokladu „hrubej nerovnováhy“ v právach a povinnostiach, ani ho nekonkretizoval.

3.3 K žalobe týkajúcej sa článku 8., bod 8.1, 8.4 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere žalovaný poukázal na to, že Dohoda o poskytnutí služby je individuálne uzavretá, nejde o predpoklad ani o podmienku vzniku zmluvy o úvere, a teda má právnu povahu individuálneho dojednania. To, že uzavretie Dohody o poskytnutí služby je samostatné, napokon zdôrazňuje aj grafické rozlíšenie Dohody o poskytnutí služby od ostatného obsahu Zmluvy o RÚ. K žalobe týkajúcej sa bodu 8.2 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere poukázal na to, že Občiansky zákonník v ustanovení § 567 predpokladá, že identifikácia plnenia bude určená medzi zmluvnými stranami. Žalobca podľa neho v podanej žalobe neoznačil žiadne zákonné ustanovenie, podľa ktorého by povinnosť dlžníka plniť záväzkov mala nutne existovať bez povinnosti ho označiť príslušným variabilným symbolom. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21 Cdo 326/2004. Z tvrdení žalobcu a podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutočnosti, podľa ktorých by uvedené ustanovenie malo spôsobovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

3.4 Pokiaľ ide o obsah bodu 8.3 v článku 8 zmluvných dojednaní žalobca nezdôvodnil, v čom konkrétne predmetné ustanovenie vytvára stav značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Oznámenie o zmene skutočností, ktoré dlžník pôvodne oznámil v súvislosti s úverovou zmluvou, je nielen legitímnou požiadavkou, ale súčasne slúži na naplnenie zákonných ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa - dlžníka a jeho záujmov. Ak bolo a je napríklad povinnosťou veriteľa informovať a upozorniť dlžníka na to, že je v omeškani s úhradou splátky (viď podľa § 9 ods. 11 zákona č. 129/2010 Z.z. „Veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky zo spotrebiteľského úveru v lehote jej splatnosti písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky zo spotrebiteľského úveru.“), tak aby sa účel tohto ustanovenia (ktorým je ochrana záujmov dlžníka – spotrebiteľa) reálne naplnil, potom predsa logicky veriteľ musí disponovať aktuálnymi údajmi pre zaslanie takejto výzvy. To je účel, pre ktorý dlžník má poskytnúť aktuálne informácie o zmene adresy pre zaslanie upozornenia na nesplácanie. Oznamovanie údajov má ale podstatný význam aj pre prípad neschopnosti splácať úver, ktoré môže nastať počas trvania zmluvného vzťahu. Z ustanovenia 8.3 nevyplýva pre nesplnenie povinnosti žiadna sankcia pre spotrebiteľa.

3.5 Pokiaľ ide o článok 14. zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, uviedol, že výška zmluvnej pokuty je tak priamo úmerná a závislá od doby, ktorá uplynula odo dňa splatnosti zabezpečenej pohľadávky. Z pohľadu primeranosti zmluvnej pokuty je na mieste hodnotiť inak zmluvnú pokutu dojednanou vo forme pevne stanovenej čiastky a zmluvnú pokutu dojednanú vo forme určitej sadzby za určené časové obdobie. Výšku zmluvnej pokuty nemožno posudzovať len z jej celkovej výšky, ak je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú „dennú sadzbu“ zmluvnej pokuty. Opačný záver je neakceptovateľný, lebo by vo svojom dôsledku zvýhodňoval dlžníka. Dlžník mohol a môže zabrániť rastu celkovej výšky zmluvnej pokuty tým, že by v čo najkratšom čase splnil svoju povinnosť vrátiť dlžnú sumu, na ktorú sa zmluvne zaviazali (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 22. novembra 2006, sp. zn. 33Odo/61/2005, obdobne aj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. júna 2009, sp. zn. 33Odo/1779/2006). Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 17. júla 2019, sp.zn. 30Bdo/11/2019 uviedol, že za neprimerane vysokú nebola vyhodnotená zmluvná pokuta vo výške 1 % z dlžnej čiastky za každý deň omeškania (2Cdo, 2Obdo/39/2010), resp. zmluvná pokuta vo výške 0,67 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (33Odo/61/2005) a ani zmluvná pokuta vo výške 0,23 % denne (33Odo/1779/2006). Žalovaný ďalej poukazuje na fakt, a to že v posudzovanej veci výška zmluvnej pokuty závisí na dĺžke doby, počas ktorej trvá porušenie povinnosti. Ďalej, dohodnutá zmluvná

pokuta zodpovedá zákonnej regulácii podľa § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a §3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. platnej a účinnej v čase uzavretia zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX z 25.06. 2012.

3.6 Žalovaný popiera dôvodnosť podanej žaloby v časti týkajúcej sa bodu 14.4, pretože použitie údajov špecifikovaných v bode 14.4 je obsahovo spojené s vymáhaním záväzkov po splatnosti je predsa nevyhnutným pre zaslanie výzvy, podanie žaloby a pod. Dotknuté zmluvné ustanovenie neupravuje neobmedzenú možnosť použitia osobných údajov, ale výslovne ho spája len s potrebou vymáhania splatných nárokov veriteľa („pre potrebu vymáhania svojich splatných nárokov“). Podľa aktuálnej právnej úpravy (vyplývajúcej zo zákona č. 18/2018 Z.z., z nariadenia o ochrane údajov č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES) môže dnes každý subjekt bez súhlasu použiť osobné údaje pre účel založenia, vzniku, evidencie a správy zmluvného vzťahu. Počas právnej úpravy vyplývajúcej zo zákona č. 428/2002 Z.z., kedy bola uzavretá aj zmluva o revolvingovom úvere číslo 8300045417, takýto stav nebol možný a bol potrebný súhlas. Kým teda aktuálne je zo zákona č. 18/2018 Z.z. a podľa nariadenia GDPR prípustné spracúvanie osobných údajov pre účely vymáhania nárokov (ako súčasť správy zmluvného vzťahu) bez toho, aby v právnom predpise bolo konkretizované o aké údaje môže ísť a aj bez súhlasu, obsah ustanovenia bodu 14.4 vymedzuje nielen rozsah údajov, ale aj ich využiteľnosť – môžu byť použité len pri vymáhaní splatných nárokov v omeškaní. Má za to, že z tvrdení žalobcu a z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutočnosti, podľa ktorých by uvedené ustanovenie malo spôsobovať hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

4. Žalobca v replike k námietke žalovaného uviedol, že nesúhlasí s názorom a argumentáciou žalovaného, ktorou v celom rozsahu popiera žalobu v časti o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Poukázal na to, že skutočná výška poskytnutého úveru bola 1 104,74 eur, ktorá bola daná do jeho dispozície. V tomto smere poukazujem na bod 3. výroku rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 zo dňa 21.04.2016. Rovnaké závery vyplývajú aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 4/2022 pod č. 49. Vo vzťahu k procesnej prípustnosti žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok poukazujem na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.03.2019, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020 zo dňa 15.04.2020 alebo rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/7/2023 zo dňa 28.02.2024.

Čo sa týka predmetných neprijateľných zmluvných podmienok, tieto predstavujú už notoricky známe neprijateľné zmluvné podmienky používané žalovaným. Pre súdenu vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. Ak žalovaný ako dodávateľ nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktáčného procesu s dlžníkom, potom po skutkovej stránke, ani právnej stránke konajúci súd pri hodnotení dôkazov ani nemôže dôjsť k záveru, ktorý prezentuje žalovaný, a zamietnuť v tejto časti žalobu.

5. Na nariadenom pojednávaní vykonal súd dokazovanie listinnými dôkazmi, a to vyjadreniami strán sporu, zmluvou o revolvingovom úvere, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, kartou klienta, prehľadom platieb, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Dňa 08.03.2013 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8500022445.

Na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru bola žalobcovi schválená výška úveru 1.290 eur, so splatnosťou 42 mesiacov, so splátkou 69,12 eura mesačne splatnou v 12. deň v mesiaci, ročnou úrokovou sadzbou 70,02 %, RPMN vo výške 69,06 %, priemernou RPMN vo výške 47,29 % a celkovou čiastkou, ktorú má zaplatiť, vo výške 2.903,04 eura.

7. Formulár zmluvy o revolvingovom úvere má celkovo 13 bodov písaných drobným písmom. Podľa bodu 7 zmluvy o revolvingovom úvere dlžník, spoludlžník 1, spoludlžník 2 a veriteľ v ďalšom odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, pričom dlžník ako aj spoludlžníci sa so zmluvným dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zavazujú sa ich dodržiavať.

8. V bode 8 je o málo väčším písmom označenie: „Dohoda o poskytnutí služby uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka“. Nasleduje bod 8.1 písaný drobným písmom s týmto textom: „Predmetom

tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 185,26 eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 96,24 eur v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“

9. Podľa bodu 8.4. Dohody o poskytnutí služby odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru Dlžníkovi podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu Dlžníkovi. Veriteľ a Dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky Dlžníka voči Veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke Veriteľa voči Dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto Dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet Dlžníka uvedený v čl. 2 Žiadosti/Zmluvy.

10. Podľa čl. 3, bod 3.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere je ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v tejto zmluve o RÚ), výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a doby splácania.

11. V čl. 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, bod 8.2. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere sa uvádza, že Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 sa zaväzujú pri úhrade splátky alebo iného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ uvádzať ako variabilný symbol číslo tejto Zmluvy o RÚ. V prípade, že tento variabilný symbol nebude uvedený, resp. bude uvedený nesprávne, čiastka sa považuje za uhradenú nie pripísaním na účet Veriteľa, ale až okamžikom, kedy dôjde k jej identifikácii zo strany Veriteľa.

12. V čl. 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, bod 8.3. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere sa uvádza, že Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa zaväzujú v prípade zmien akýchkoľvek údajov, ktoré poskytl Veriteľovi v súvislosti s touto Zmluvou o RÚ, t. j. napr. pri ukončení pracovného pomeru, zmene zamestnávateľa, zmene adresy trvalého pobytu, zmene kontaktnej adresy alebo zmene telefónneho čísla, túto zmenu nahlásiť Veriteľovi najneskôr do 10-tich pracovných dní od vzniku takejto skutočnosti. Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 je povinný oznámiť Veriteľovi okolnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť schopnosť plniť záväzky Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 z tejto Zmluvy o RÚ. Dlžník, Spoludlžník 1 a Spoludlžník 2 zodpovedá za škody, ktoré Veriteľ utrpí v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti.

13. Podľa čl. 14. Sankcie Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, konkrétne bod 14.1. je uvedené, že v prípade omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru alebo jej časti je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) s úhradou splátky úveru o viac ako tri mesiace stali podľa článku 13. ods. 13.1. písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka (Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2) podľa tejto zmluvy, je Dlžník (Spoludlžník 1, Spoludlžník 2) povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). V bode 14.5. týchto dojednaní akékoľvek dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve o RÚ a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy o RÚ nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať

náhradu škody vzniknutej porušením povinnosti, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy o RÚ, a to v plnej výške.

14. V zmysle článku 14. Sankcie Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere v bode 14.4., má v prípade omeškania Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 s úhradou akéhokoľvek splatného peňažného záväzku podľa tejto Zmluvy o RÚ Veriteľ právo zverejniť (použiť) osobné údaje Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 v rozsahu mena a priezviska, adresy trvalého bydliska a dátumu narodenia, obchodného mena, sídla, identifikačného čísla spolu so skutočnosťou existencie ich záväzkov po splatnosti pre potrebu vymáhania svojich splatných nárokov, k čomu Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 podpisom tejto Zmluvy o RÚ udeľujú svoj výslovný a neodvolateľný súhlas.

15. Z aktuálneho prehľadu platieb zo dňa 24.11.2014 je zrejmé, že žalobcovi bol dňa 08.03.2013 poskytnutý úver vo výške 1.104,74 eur.

16. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. 08.03.2013, (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

19. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

22. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

23. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 01.01.2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

24. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 4 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- q) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

27. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

29. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

30. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

31. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

32. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

33. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

34. Podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

35. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

36. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. 08.03.2013, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

37. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že strany sporu uzavreli dňa 08.03.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, na základe ktorej mal byť dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 1.290 eur s mesačnou splátkou vo výške 69,12 eur, počet splátok predstavoval 42, splatnosť splátky bola 12. v mesiaci, celková čiastka predstavovala 2.903,04 eur, s uvedením výšky ročnej úrokovej sadzby 70,02 %, RPMN 69,06 % a priemernej hodnoty RPMN 47,29 %.

38. V konaní nebolo sporným, že sa nepochybne jedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Spornou medzi stranami bola predovšetkým otázka naplnenia obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čoho dôsledkom je možná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Okrem toho žalobca namietal, že úrok z úveru je v rozpore s dobrými mravmi. Čo sa týka jednotlivých žalobcom špecifikovaných zmluvných podmienok, sporné bolo právne posúdenie, či tieto zmluvné podmienky napĺňajú znaky neprijateľných zmluvných podmienok.

39. Pokiaľ ide o namietanú prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti, túto súd vyvodil z § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku v spojení s aktuálne účinným § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže v pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

40. Súd sa nestotožňuje ani zo strany žalovaného vznesenou námietkou premlčania domáhať sa určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok a tiež bezúročnosti úveru. V súvislosti s ňou poukazuje súd na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-776/19 až C-782/19, ktorý v bode 38 rozsudku uviedol cit.: „Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietat nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalkej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalkej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.“

41. Rovnako poukazuje súd aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“ Námietky sú preto v tomto smere (aj vo vzťahu k potrebe skúmania motívu podania žaloby) nedôvodné.

42. Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej spore za preukázané, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 08.03.2013 zmluvu o revolvingovom úvere, pričom dohodnutá úroková sadzba úveru predstavovala 70,02 %. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že v zmluve o revolvingovom úvere uvedená ročná úroková sadzba chápaná ako odplata za poskytnutý úver vo výške 70,02 % je v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je neplatná. Súd posudzoval primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby 70,02 % p.a. v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch. Z porovnania priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny, pokiaľ ide o obdobný spotrebiteľský úver so splatnosťou 1 až 5 rokov v období 3/2013, vyplýva, že priemerná úroková miera bola na úrovni 10,68 %. Súd nepovažuje sa správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré ich často stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru, a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % proti prímeru bánk. Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol. „Nepriemeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd dospel k záveru o úžernických úrokoch v prípade dvoch zmlúv o pôžičke, pri ktorých úroky presahovali 4 a 5,5 násobne obvyklú úrokovú mieru v bankách. V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 70,01 % p.a. takmer sedemnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (10,68 % p.a.). Nepochybné teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi, a preto súd

vyhodnotil odplatu ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

43. Ďalej sa súd zaoberal tým, či zmluva o revolvingovom úvere č. 8500022445 zo dňa 08.03.2013 obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú pritom vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 ZoSÚ. Žalovaný namietal absenciu náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. g/ a j/ ZoSÚ.

44. V danom prípade sa súd stotožňuje s tvrdením žalobcu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Vychádzajúc zo záverov rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025, je potrebné konštatovať, že v zmluve o úvere sa nenachádzajú jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom uvedené predpoklady pre výpočet RPMN. Článok 3, ods. 3.1 zmluvných dojednaní obsahuje opísanie predpokladov pre výpočet RPMN, ktoré teoreticky dáva vďaka na identifikáciu jednotlivých predpokladov pre výpočet RPMN, avšak tieto nie sú exaktne a jednoznačne uvedené. Takto uvedený opisný spôsob nie je v zmysle citovaného ustanovenia Súdneho dvora EÚ postačujúci, nakoľko znamená, že si spotrebiteľ musí tieto údaje identifikovať sám preskúmaním jednotlivých podmienok zmluvy.

45. Okrem vyššie uvedeného je potrebné poukázať na to, že hodnota RPMN je v skutočnosti vyššia, ak sa vychádza zo skutočne poskytnutého úveru v sume 1.104,74 eur (čo je zrejmé z prehľadu platieb-č.l. 10), pričom v zmluve sa vychádzalo zo sumy 1.290 eur. Súd poukazuje na to, že obdobnou vecou sa zaoberal aj súdny dvor vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a.s., kde Súdny dvor ustálil výklad tak, že do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie, akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Za takéto zahrnutie súm tvoriace celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru nutne vedie k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Súd sa stotožňuje s tým, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48 ako aj bod I prílohy 1 tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011). Z uvedeného teda vyplýva, že v zmluve nie je uvedená správna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa.

46. Uvedené podporuje i stanovisko Najvyššieho súdu SR 49/2022 (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.6.2022 pod sp. zn. 9Cdo/287/2021), z ktorého vyplýva, že celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (v čase uzatvorenia zmluvy išlo o ustanovenie § 9 ods. 2 písm. g/), predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy, nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.

47. V dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o náklad (poplatok) nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru. Zahrnutie daného poplatku do celkovej výšky úveru, teda do čiastky, ktorá je daná k dispozícii spotrebiteľovi, nutne vedie k podhodnoteniu RPMN. Navýšenie celkovej výšky úveru o náklady má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj náklad, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.05.2024 pod sp. zn. 1Cdo/13/2023).

48. Pri závere o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, ako aj o uvedení nesprávnej celkovej výšky spotrebiteľského úveru a RPMN v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, možno prijať záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ.

49. Žalobca sa ďalej predmetnou žalobou domáhal určenia neprijateľnosti viacerých zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o revolvingovom úvere a zmluvných dojednaniach k tejto zmluve.

50. Prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd odvodzuje z § 137 písm. c) CSP spojení s § 53 ods. 1, 4 a 5 OZ, § 53a OZ, § 3 ods. 3 a 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a § 298 ods. 1 CSP. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024, ktorý v § 3 ods. 3 a 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva, pričom má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018), ale i ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z., ktoré umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa neplatnosti zmluvy, a teda prípadne i časti zmluvy – konkrétne neprijateľných zmluvných dojednaní

51. Žaloba o určenie neprijateľných zmluvných podmienok je teda procesne prípustná aj v individuálnom spotrebiteľskom spore, pričom v tejto súvislosti súd poukazuje aj na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu SR 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, ktorý uviedol, že zánik záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy nemá právny význam, opačný názor by znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj smernici Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V prípade žaloby o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa dovolacieho súdu ide o osobitný druh žaloby spotrebiteľa s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, 4, 5, § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby preto podľa Najvyššieho súdu nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Cieľom žaloby nie je len to, aby individuálny spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, ale obsahom je aj povinnosť dodávateľa nepoužívať ďalej nečestnú zmluvnú podmienku. Účelom žaloby je aj pôsobiť ako „odstrašujúci“ prostriedok voči dodávateľom so zámerom predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Okrem toho právoplatný rozsudok, ktorým súd vo výroku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, nebude len vnútornou satisfakciou pre spotrebiteľa, ale sa ním zároveň vytvára zákonný predpoklad pre uplatnenie sankcie voči dodávateľovi za to, že porušil svoju zákonnú povinnosť a to v podobe práva spotrebiteľa na primerané finančné zadost'učinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Totožný právny záver vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/27/2018 zo dňa 28.3.2019.

52. Zároveň z rozhodnutia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS 124/2020 vyplýva, že zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená za nekalú treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala. Rozsudok o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky prispel k odstráneniu pochybností o spätných účinkoch rozhodnutia súdu o určení neplatnosti zmluvnej podmienky a tieto účinky z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemožno v zásade z hľadiska reštitúcie vzťahov časovo obmedzovať. Žalobu o určenie možno uplatniť už pri potencionálnej hrozbe vzniku ujmy. Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov bez práva na reštitučné plnenie. Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a z ktorých by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické, až nemožné. Členským štátom patrí procesná autonómia, no špecifiká súdnych konaní nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá spotrebiteľom musí byť poskytnutá podľa ustanovení Smernice 93/13. Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offo zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale aj v záujme dôležitého spoločenského cieľa.

53. Súd rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v zmluve aj keď ide o zmluvnú podmienku, ktorá je v dobe rozhodovania súdu už neplatná, aj keď už nie je používaná a dokonca je ju povinný vyhlásiť aj v prípade, ak ju zmluvné strany zmluvne zmenili (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR 7Cdo/149/2020 z 24.08.2022 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/20).

54. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú predmetu plnenia alebo ceny plnenia alebo či boli dotknuté podmienky individuálne dojednané. Napadnuté ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia (niektoré z nich sa síce týkajú určitých plnení zo strany spotrebiteľa, ale to iba v prípade omeškania – zmluvné pokuty, pričom toto nie je možné vyhodnotiť ako týkajúce sa samotného predmetu plnenia, či ceny zmluvného plnenia).

55. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

56. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednanie spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

57. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

58. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú je potrebné považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

59. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny, neuzavretý, výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Súd môže za neprijateľnú zmluvnú podmienku určiť aj inú zmluvnú podmienku, než obsahuje výpočet v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak napíňa znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter zmluvy možno uzavrieť, že žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

60. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne

predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

61. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyvrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. E., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa, ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

62. Majúc na zreteli vyššie uvedené východiská súd dospel k záveru, že napadnuté zmluvné ustanovenia sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to z nasledovných dôvodov.

63. Pokiaľ ide o časť zmluvnej podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8500022445, zo dňa 08.03.2013, uvedenej v článku 7, v znení: „Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 a Veriteľ v ďalšom odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach Zmluvy o revolvingovom úvere (na zadnej strane tejto Žiadosti/Zmluvy), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto Žiadosti/Zmluvy. Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.“, súd uvádza, že táto zmluvná podmienka bola posúdená zo strany všeobecných súdov ako neprijateľná v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. l) OZ a súd nevidí dôvod na odklon od uvedených rozhodnutí.

64. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25CoCsp 11/2024 zo dňa 11.02.2025, v ktorom odvolací súd uviedol, cit.: „Zmluvnú podmienku uvedenú v bode 7 Zmluvy o revolvingovom úvere v znení: „Dlžník, Spoludlžník1, Spoludlžník 2 sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.“ súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú z dôvodov nedodržania mechanizmu kontraktácie. Táto úvaha súdu I. inštancie je logická, nakoľko zo zmluvy vyplýva, že dlžník vyhlásil, že sa zoznámil so zmluvnými dojednaniami ešte pred tým, než boli v zmluve kompletne uvedené. Takého vyhlásenie je preto predčasné a nemožno s ním spájať zamýšľané právne dôsledky. 23. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietá, že bod 7 zmluvy nemá s procesom uzatvárania zmluvy nič spoločné, odvolací súd sa s takýmto tvrdením nemôže stotožniť. Vyhlásenie o oboznámení sa so zmluvnými podmienkami a dojednaniami a súhlas s ich dodržiavaním je už samotným obsahom a zmyslom súčasťou procesu uzatvárania zmluvy. 24. Neobstojí ani odvolacia námietka žalovaného, že súd rozhodol na základe iných skutkových tvrdení, ako uviedol žalobca, nakoľko v spotrebiteľských sporoch sú súdy povinné ex offio skúmať prípadnú neprijateľnú povahu zmluvných podmienok. 25. Nad rámec uvedeného a v súlade s argumentáciou žalobcu odvolací súd dodáva, že zmluvná podmienka je neprijateľná aj z dôvodu, že v rozpore s požiadavkou dobrej viery zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Uvedenou zmluvnou podmienkou sa

súčasne na spotrebiteľa neprijateľne bez ďalšieho prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s obsahom zmluvy, porozumenia jej obsahu a okolností uzavretia zmluvy v tiesni alebo za nápadne nevýhodných podmienok na spotrebiteľa. Je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv (napr. spotrebiteľ nevyužije svoje právo podľa § 49 OZ), resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvu prečítal a jej obsahu a konštrukcii porozumel. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenými zmluvnými podmienkami sa na spotrebiteľa taktiež neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností. 26. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno. Z tohto dôvodu vzhľadom na účinok zmluvnej podmienky, túto aj odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, posúdil ako neprijateľnú podľa § 53 ods. 1 OZ spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

65. Totožnú zmluvnú podmienku už Okresný súd Prešov určil za neprijateľnú napr. aj rozsudkom sp. zn. 7Csp/5/2024 z 10.6.2024, rovnako tak rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 10Csp 1/2024 z 19.03.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCSp/10/2025 zo dňa 15.07.2025.

66. Čo sa týka zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013 v článku 8. Dohoda o poskytnutí služby, v bode 8.1. a v bode 8.4, obsahovo obdobné alebo totožné zmluvné podmienky už boli súdmi určené ako neprijateľné zmluvné podmienky, preto súd poukazuje na odôvodnenie jedného z nich, pri ktorom nevidí dôvod na odklon od jeho záverov a v plnom rozsahu na ne poukazuje cit.: „Pokiaľ ide o zmluvné podmienky uvedené v zmluve v bode 8.1. a 8.4. v rámci Dohody o poskytnutí služby (o odklade splatnosti a odplate za neho) súd uvádza, že pokiaľ ide o dohodu, táto síce formálne predstavuje samostatnú zmluvu, ale z pohľadu posúdenia, či prípadne neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, je potrebné prijať logický záver o tom, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, keďže jej obsahom je len poskytovanie súvisiacich služieb, konkrétne umožnenie odkladu splátok po splnení ďalších podmienok. Spätosť zmluvy o úvere a dohody o poskytovaní služby je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o revolvingovom úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať takúto dohodu, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach a bolo by tak bezpredmetné umožniť žalobcovi požiadať o odklad týchto splátok. Za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve možno považovať aj ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Dohoda o poskytovaní služby je práve takým prípadom. V zmysle dohody je spotrebiteľ povinný dojednanú odplatu za služby platiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie. Takéto dojednanie podľa názoru súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa, nesleduje jeho záujmy, ale záujmy dodávateľa, pričom za daných okolností sa skutočne javí, že jediným účelom danej dohody je navýšiť odplatu za poskytnutie úveru (bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pri parametroch úveru v rámci RPMN, či celkovo splatnej čiastky). Daná dohoda o poskytovaní služieb podlieha prieskumu súdu nielen podľa § 39 ale aj podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia, pričom cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávateľia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať neprimeraný majetkový prospech od spotrebiteľov. Tak dohoda o poskytovaní služieb ako aj úverová zmluva sú formulárovými zmluvami, ktorých obsah žalobca ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Dohodu o poskytovaní služieb nie je možné považovať za individuálne dojednanú, pričom ide o zmluvné dojednanie, ktoré je zjavne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Navyše postupom veriteľa, akým má byť poplatok za službu uhradený, stanoveným v dohode o poskytnutí služby, nastáva situácia kedy si žalovaný z časti ním poskytnutého úveru fakticky sám sebe uhradí tento poplatok a následne spotrebiteľ v priebehu dohodnutého obdobia spláca úver vo výške, ako keby mu žalovaný poskytol celú sumu úveru tak ako bola dohodnutá v zmluve, pričom aj z tejto sumy má spotrebiteľ platiť úroky. Súd teda preskúmaním zistil neprijateľnosť zmluvných podmienok obsiahnutých v bodoch 8.1 a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere, keďže služba, ktorá mala spočívať v prípadnej možnosti odkladu

splátok úveru za splnenia ďalších podmienok, nebola podmienkou, ktorá sa týka hlavného predmetu plnenia, nebola individuálne medzi žalobcom a žalovaným dojednaná, a pod jej vplyvom nastala značná nerovnováha vo vzájomných právach a povinnostiach strán úverovej zmluvy v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa. Práve použitie tejto klauzuly úverovej zmluvy došlo k hrubému zásahu do práv spotrebiteľa už len tým, že v dôsledku nevyplatenia celej sumy schváleného úveru na ich účet, by žalobcovia pri riadnom plnení stanovených splátok podľa údajov z úverovej zmluvy žalovanému zaplatili takmer trojnásobok požičanej sumy. Vzhľadom na uvedené, s poukazom aj na následok, ktorý v majetkovej sfére žalobcu skutočne nastal, možno uzavrieť, že žaloba žalobcu je v časti učenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených pod bodmi 8.1 a 8.4 dôvodná (viď rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 13Csp/157/2017 zo dňa 10.09.2021 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co Csp/52/2021 zo dňa 12.04.2022, ako aj rozsudok Okresného súdu Svidník č.k. 13Csp 56/2023-72 zo dňa 31.01.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 25CoCsp 11/2024 zo dňa 11.02.2025).

67. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v čl. 8 Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, bod 8.2 zmluvných dojednaní súd uvádza, že neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky vidí v tom, že jej jadrom je skrytá a zjavne neprimeraná sankcia pre spotrebiteľa. Je zjavne neprijateľné také ustanovenie zmluvy, podľa ktorého obchodník neakceptuje plnenie spotrebiteľa iba preto, že splátka nie je opatrená správnym variabilným symbolom (ďalej aj „VS“). Uvedená zmluvná podmienka je neprijateľná aj z dôvodu, že jej účinkom je upieranie práv spotrebiteľovi, čo je neprípustné (§ 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. účinného do 30.6.2024). Takáto podmienka opätovne sleduje možnosť za každých okolností postihnúť dlžníka. Neuvedenie, resp. nesprávne uvedenie VS je formálna chyba zo strany dlžníka a je neprípustné, aby bol za riadne plnenie dlžník postihovaný. Súd nijako nepopiera dôležitosť a význam uvádzania variabilného symbolu, ktorý slúži na identifikáciu platby pre veriteľa, avšak podstata neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky spočíva v tom, že napriek jej včasnej úhrade sa spotrebiteľ dostáva v dôsledku konania veriteľa do „omeškania“, s čím je veriteľ následne oprávnený spotrebiteľa sankcionovať. Súd netvrdí, že v prípade viacerých záväzkov toho istého dlžníka má veriteľ jednostranne určiť účel platby, ale v súlade s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom je také konanie veriteľa, ktorý po dodatočnej identifikácii neurčenej platby (aj v súčinnosti s dlžníkom), považuje túto platbu za uhradenú nie až dňom jej identifikácie, ale späťne ku dňu jej prijatia. (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp 4/2025 zo dňa 13.03.2025)

68. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 8. Práva a povinnosti Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2, bod 8.3 zmluvných dojednaní, obdobná zmluvná podmienka bola právoplatnými rozhodnutiami súdu vyhlásená za neprijateľnú, konkrétne rozhodnutím Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/111/2022, Krajským súdom v Prešove sp. zn. 9CoCsp/56/2022, sp. zn. 2CoCsp/7/2023, ako aj sp. zn. 27CoCsp/9/2024 zo dňa 30.01.2025, ktorý potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp 19/2024-395 zo dňa 16.09.2024.

69. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že argumentáciu veriteľa vo vzťahu k neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky, ktorá mala základ v odkaze na povinnosť veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, mal odvolací súd za argumentáciu bez relevancie. Žalovaný totiž mal za náležité vyžadovať od spotrebiteľa informácie o zmenách v príjmoch, výdavkoch a záväzkov, ktoré prebral spotrebiteľ, alebo o iných zmenách v príjmovej sfére spotrebiteľa z dôvodu novej zmeny zmluvy, spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru. Je možné súhlasiť s tým, že z ustanovenia § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva povinnosť veriteľa posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver aj pred zmenou zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru a to s odbornou starostlivosťou. Uvedená povinnosť je však vyžadovaná vo vzťahu k novej obsahovej, alebo inej zmene existujúceho záväzkového vzťahu. Za situácie, keď ani nie je zrejmé, či k novej zmene vzniknutého zmluvného vzťahu dôjde, t.j. hypotetickej situácie je nezrozumiteľné, z akého dôvodu by sa povinnosť mala vyžadovať od spotrebiteľa. V takomto prípade nie je právne ani fakticky opodstatnené preskúmať bonitu spotrebiteľa po uzavretí zmluvy, naviac pri neurčito konkretizovaných podmienkach, čo všetko by mal spotrebiteľ veriteľovi oznamovať.

70. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú čl. 14. Sankcie (bod 14.1., 14.5) zmluvných dojednaní, táto bola opakovaně rozhodnutiami súdov vyhlásená za neprijateľnú, konkrétne rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/35/2021, sp. zn. 24Csp/2/2023, sp. zn. 29Csp 19/2024, Okresným súdom Bardejov sp. zn. 20Csp/21/2022, sp. zn. 6Csp/15/2022 ako aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/52/2021 zo dňa 30.5.2023.

71. Z uvedených súdnych rozhodnutí nesporne vyplýva konštatovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keďže táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným a navyše písaný minimalizovaným písmom bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Samotná zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne. Z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania. Súčasne z obsahu citovaného zmluvného dojednanie nevyplýva, dokedy si bol veriteľ oprávnený takúto zmluvnú pokutu voči spotrebiteľovi uplatňovať. Na základe vyššie uvedeného, preto súd dospel k jednoznačnému záveru, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednanie zmluvnej pokuty a tak ako bolo zapracované, rozhodne spôsobovalo značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobcov ako spotrebiteľov.

72. V tomto smere poukazuje súd aj na záver prijatý Krajským súdom v Prešove v rozsudku sp. zn. 27CoCsp 9/2024 zo dňa 30.01.2025, ktorý vo vzťahu k uvedenej neprijateľnej zmluvnej podmienke uviedol, táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným, pričom samotná zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne. Z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej ktorej mesačnej splátky, ale aj opakovane a v prípade omeškania trvajúceho viac ako 3 mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania. Súčasne z obsahu citovaného zmluvného dojednanie nevyplýva, dokedy si bol veriteľ oprávnený takúto zmluvnú pokutu voči spotrebiteľovi uplatňovať. Súd prvej inštancie preto správne dospel k záveru, že takéto zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednanie zmluvnej pokuty a rozhodne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor obidvoch žalobcov ako spotrebiteľov.

73. Čo sa týka zmluvnej podmienky uvedenej v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 08.03.2013 v čl. 14, v bode 14.4 obsahujúca súhlas so spracovaním osobných údajov, súd je toho názoru, že táto je taktiež nevyvážená a naplňajúca aspekty neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď bez individuálneho dojednanie vnucuje spotrebiteľovi vyjadriť súhlas so zverejnením jeho osobných údajov v prípade jeho omeškania s plnením záväzkov, a to na neobmedzenú dobu. Totožná zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú i rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 140/2024 zo dňa 05.12.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10CoCsp 4/2025 zo dňa 13.03.2025, na ktoré súd plne odkazuje a stotožňuje sa s ich odôvodnením neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

74. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

75. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

76. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

77. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP nezistiac dôvody pre aplikáciu § 257 CSP. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie

dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.